

Oświadczenie złożone przez senatora Jana Marię Jackowskiego w dniu 25 lipca 2023 r.

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Adama Niedzielskiego

Zwracam się do pana ministra z oświadczeniem związanym z prowadzoną w ostatnich tygodniach w mediach masowych szeroką kampanią informacyjną zachęcającą do szczepienia przeciw HPV, z uwagi na jej jednostronny charakter. Również zakładka strony internetowej Ministerstwa Zdrowia dotycząca szczepienia przeciw wirusowi HPV nie podaje i nie dostarcza w sposób rzetelny kompletnej informacji dla osób chcących się potencjalnie zdecydować na szczepienie dzieci i młodzieży przeciw HPV lub wstrzymać się od takiego działania. Wzbudza to niepokój i podważa zaufanie.

Tymczasem znane są doniesienia i publikacje niepotwierdzające pewnej efektywności szczepienia przeciw HPV wśród nastolatków. To np. brytyjska publikacja w „Journal of the Royal Society of Medicine” z 2020 r. pt. „Will HPV vaccination prevent cervical cancer?”, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31962050/>, oraz polska publikacja z 2018 r., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5137481/>, gdzie czytamy: „Szczepionki przeciwko HPV mają przede wszystkim zapobiegać rozwojowi raka szyjki macicy i innych nowotworów narządów płciowych. Dlatego ich skuteczność może być mierzona wyłącznie w długiej perspektywie czasowej, w której odpowiednio duża kohorta zaszczepionych nastolatków osiągnie wiek największej zachorowalności na te nowotwory. Należy jednak zachować dużą ostrożność w ocenie wyników szczepień ze względu na możliwość błędnej interpretacji oraz możliwość błędnych danych”.

Ministerstwo nie podaje także informacji, czy możliwe są, a jeśli tak, to jakie, powikłania po zastosowaniu szczepionki przeciw HPV, choć doniesienia na ich temat w naukowym piśmiennictwie medycznym są obecne.

Na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia dotyczącej informacji o szczepieniach przeciw HPV nie podejmuje się jednak kwestii profilaktyki zachowań i unikania ryzyka zakażenia, a co za tym idzie, kwestii tego, czy ewentualnie istnieje konieczność, a jeśli tak, to na ile, uzupełnienia tej profilaktyki poprzez szczepienia przeciw HPV.

Nie podaje się też, na podstawie jakich badań rzeczowych i jakich opracowań taki program szczepień został zaproponowany, ani informacji o skutkach ubocznych szczepień. Nie podaje się również raportów z badań, na podstawie których wybrane zostały konkretne preparaty i konkretni dostawcy szczepionek. Nie wskazano także, w jaki sposób będzie oceniana skuteczność tego działania.

W opisie choroby szeroko podano bezpośrednią przyczynę wywołującą istotne stany rozwoju choroby i szczegóły zmian chorobowych, ale pominięto informacje podstawowe, ważne dla osób podejmujących za dzieci decyzję o ewentualnym przystąpieniu do szczepienia. Chodzi o czynniki sprzyjające zakażeniu, zestawienie grup ryzyka, a także podstawowe drogi, jakimi dochodzi lub może dochodzić do zakażenia wirusem HPV. Nie podano również wartości liczbowych w miejscach istotnych dla osób potencjalnie podejmujących decyzję o przystąpieniu lub zaniechaniu przystąpienia do szczepienia dzieci i młodzieży przeciw wirusowi HPV. Nie została także podana bardzo istotna informacja o mechanizmach rozwoju systemu odpornościowego u kobiet w okresie od wieku, w którym proponuje się szczepienia, do wieku dorosłego, tj. do około dwudziestego pierwszego roku życia. W związku z tym powstaje wrażenie, jakby Ministerstwo Zdrowia jednostronnie promowało pewne działania kosztem innych, kładąc nacisk przede wszystkim na szczepienia, nie podejmując wysiłku informowania o przeciwdziałaniu i zachowaniach chroniących dzieci i młodzież przed zakażeniem wirusem HPV.

Sytuacja taka jest jeszcze o tyle niepożądana, że podając niepełne informacje o jednym ze szczepień, Ministerstwo Zdrowia może podważać zaufanie pacjentów do profilaktyki szczepień w ogólności, a zaufanie pacjentów jest podstawowym czynnikiem sukcesu w profilaktyce chorób za pomocą szczepienia.

Proszę o ustosunkowanie się do przedstawionych uwag oraz o informację, czy Ministerstwo Zdrowia zaproponowało, a jeśli tak, to ewentualnie jakie, programy profilaktyczne i kampanie społeczne, by zniechęcać młodych ludzi do zachowań ryzykownych w kontekście możliwości zakażenia wirusem HPV.

Jan Maria Jackowski